

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

pentru modificarea unor acte normative (aspecte de procedură privind activitatea instanțelor)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr.122/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248–251, art. 699), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 39 se completează cu punctul 6) cu următorul cuprins:
„6) emite, la solicitarea instanțelor judecătorești, avize consultative cu privire la aplicarea legislației;”

2. Articolul 109:
la alineatul (3) după ultima propoziție, se completează cu textul „Prevederile alin.(3²) pot fi aplicate în mod corespunzător.”;

se completează cu alineatul (3²) cu următorul cuprins:
„(3²) Dacă există mijloace tehnice respective, audierea martorului poate avea loc prin intermediul videoconferinței. Audierea martorului aflat peste hotarele Republicii Moldova are loc la sediul misiunii diplomatice sau al oficiului consular al Republicii Moldova, a martorului care execută pedeapsa în penitenciarele din Republica Moldova – la instituția penitenciară în care execută pedeapsa, a martorului internat într-o instituție medicală sau suferă de dizabilități locomotorii și nu se poate deplasa pentru a participa la ședințele de judecată – la sediul instituției medicale, de asistență socială, al autorității tutelare sau al organului de probațiune, dacă acestea dispun de mijloace tehnice corespunzătoare și verifică identitatea martorului. Martorul semnează declarația privind cunoașterea obligațiilor și răspunderii lui, care va fi expediată instanței de judecată prin intermediul poștei electronice.”.

3. La articolul 179:
la alineatul (1) după cuvintele „demne de încredere” se completează cu textul „, , necondamnați, cu înaltă reputație”, iar textul „2 și mai mare de” se exclude;

la alineatul (3) textul „50 la 300” se substituie cu textul „300 la 1000”.

4. La articolul 180:
la alineatul (1) după cuvintele „demne de încredere” se completează cu textul „, , nu are restanțe la bugetul public național, cu o reputație ce activează

conform unor standarde înalte în domeniul său de activitate,” și se completează cu propoziția cu următorul cuprins: „Numărul garanțiilor nu poate fi mai mic de 2 și mai mare de 5.”;

la alineatul (2) numărul „500” se substituie cu numărul „1000”.

5. La articolul 181:

la alineatul (1) se completează cu următorul text: „și nu se aplică infracțiunilor prevăzute la art. 181¹-181³, 243, 303, 307, 324-335¹, 352¹ alin. (2) din Codul penal”;

la alineatul (2) cuvintele „este demn de încredere” se substituie cu textul „întreține condițiile prevăzute la art. 179 și respectiv art. 180”.

6. La articolul 192¹ alineatul (2) textul „de la 300” se substituie cu textul „de la 3000”.

7. Se completează cu articolul 331² cu următorul conținut:

„**Articolul 331²**. Avizele consultative ale Curții Supreme de Justiție

(1) Dacă în procesul judecării cauzei într-o instanță de judecată se atestă dificultăți la aplicarea corectă a normelor de drept material sau procedural, instanța de judecată poate solicita Curții Supreme de Justiție, din oficiu sau la cererea părților, emiterea unui aviz consultativ cu privire la modul de punere în aplicare a legii.

(2) Avizului consultativ poate fi solicitat de către instanța de judecată care examinează cauza dacă:

a) norma de drept urmează a fi aplicată în cauza examinată în instanța de judecată;

b) lămurirea problemei de drept este determinantă pentru soluționarea cauzei și se referă la dificultăți de aplicare corectă a normei de drept susceptibile de interpretări diferite;

c) problema este nouă, iar interpretarea dată problemei de drept nu a fost soluționată sau nu a fost explicată de către Curtea Supremă de Justiție anterior.

(3) Părțile pot cere solicitarea avizului consultativ o singură dată în aceeași instanță.

(4) Dacă nu sunt întrunite condițiile menționate la alin. (2), instanța de judecată respinge cererea privind solicitarea avizului consultativ printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs.

(5) Solicitarea avizului consultativ se dispune prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la examinarea solicitării de emitere a avizului consultativ se amîna pledoariile.

(6) În cazul în care se decide respingerea solicitării, Curtea Supremă de Justiție emite o încheiere motivată care nu se supune niciunei căi de atac și care se publică pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

(7) În cazul în care se admite solicitarea, Curtea Supremă de Justiție emite avizul consultativ și publică pe pagina sa web a Curții Supreme de Justiție.

(8) Curtea Supremă de Justiție nu emite avizul consultativ în cazul abrogării, constatării neconstituționalității ori modificării normei de drept.”;

8. La articolul 364¹, alineatul (10) propoziția „Partea vătămată poate ataca cu recurs sentința, invocând doar erorile procesuale.” se exclude.

9. La articolul 370, alineatul (2¹), după textul „prin intermediul videoconferinței” se completează cu textul „în condițiile art. 109 alin.(3²)”.

10. La articolul 427, alineatul (3) ultima propoziție, va avea următorul conținut:

„În cazul respingerii nejustificate a administrării probei în instanța de apel într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare, sau în cazul în care se invocă temeiul de la alin. (1) pct.6), prevederile art.413 alin.(3) și (4) se aplică în mod corespunzător.”;

11. La articolul 509¹, alineatul (8) propoziția „Partea vătămată poate ataca cu recurs sentința în termen de 15 zile de la pronunțare, invocând doar erorile procesuale.” se exclude.

Art. II. – Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr.225/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 285–294, art.436), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 12² va avea următorul cuprins:

„**Articolul 12².** Avizele consultative ale Curții Supreme de Justiție

(1) Dacă în procesul judecării cauzei într-o instanță de judecată se atestă dificultăți la aplicarea corectă a normelor de drept material sau procedural, instanța de judecată poate solicita Curții Supreme de Justiție, din oficiu sau la cererea participanților la proces, emiterea unui aviz consultativ cu privire la modul de punere în aplicare a legii.

(2) Avizului consultativ poate fi solicitat de către instanța de judecată care examinează cauza dacă:

a) norma de drept urmează a fi aplicată în cauza examinată în instanța de judecată;

b) lămurirea problemei de drept este determinantă pentru soluționarea cauzei și se referă la dificultăți de aplicare corectă a normei de drept susceptibile de interpretări diferite;

c) problema este nouă, iar interpretarea dată problemei de drept nu a fost soluționată sau nu a fost explicată de către Curtea Supremă de Justiție anterior.

(3) Participanții la proces pot cere solicitarea avizului consultativ o singură dată în aceeași instanță.

(4) Dacă nu sunt întrunite condițiile menționate la alin. (2), instanța de judecată respinge cererea privind solicitarea avizului consultativ printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs.

(5) Solicitarea avizului consultativ se dispune prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la examinarea solicitării de emitere a avizului consultativ se amîna pledoariile.

(6) În cazul în care se decide respingerea solicitării, Curtea Supremă de Justiție emite o încheiere motivată care nu se supune niciunei căi de atac și care se publică pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

(7) În cazul în care se admite solicitarea, Curtea Supremă de Justiție emite avizul consultativ și publică pe pagina sa web a Curții Supreme de Justiție.

(8) Curtea Supremă de Justiție nu emite avizul consultativ în cazul abrogării, constatării neconstituționalității ori modificării normei de drept.”;

2. Articolul 442 alineatul (2) va avea următorul conținut:

„(2) În recurs nu pot fi administrate noi probe, cu excepția celor care dovedesc cheltuielile de judecată și despăgubirile menționate la art. 372 alin. (3). Aprecierea probelor dată de prima instanță și de instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului când se invocă temeinic art.432 alin. (1) lit.e) sau când Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului, prevederile art.372 alin.(1) și (3) se aplică în mod corespunzător.”;

3. Articolul 449 litera g) va avea următorul conținut:

„g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a informat Guvernul Republicii Moldova despre depunerea unei cereri din care se deduce existența unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care ridică dubii temeinice privind corectitudinea soluției din hotărârea atacată;”;

4. Articolul 450 litera e) va avea următorul conținut:

„e) de la informare a Guvernului Republicii Moldova pînă la soluționarea cererii de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cazul prevăzut la art.449 lit. g)”.

Art. III. – Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 309–320, art. 466), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 191 se completează cu alineatul (6) cu următorul conținut:

„(6) În cauzele menționată la alin. (5) Curtea Supremă de Justiție pronunță hotărâre motivată.”

2. Articolul 226:

la alineatul (1) textul „la cerere, o poate explica succint verbal” se substituie cu textul „explică succint motivele hotărârii”.

la alineatul (4) se completează cu textul „ori o cererea de motivare a hotărârii”.

3. La articolul 234 alineatul (1) textul „c)–e)” se substituie cu textul „c) și e)”;

Art. IV. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului